

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Ladislavy Železné „Důchodové pojištění a demografický vývoj v České republice“

Předkládaná diplomová práce Bc. Ladislavy Železné se věnuje vývoji důchodového pojištění v České republice a to především se zaměřením na důchodový věk a jeho změny v souvislosti se změnami věkové struktury populace. Práce si klade celkem dva dílčí cíle. Prvním je charakteristika věkové struktury populace České republiky během posledních téměř 100 let a také popis vývoje procesů, které věkovou strukturu přímo ovlivňují. Druhým dílčím cílem je pak popis historického vývoje i současného stavu systému důchodového pojištění. Oba dílčí cíle pak mají vést k naplnění cíle hlavního, kterým je zhodnocení, zda prodlužování věku odchodu do důchodu korespondovalo se změnami ve věkové struktuře obyvatelstva ČR.

Předkládaná práce má celkem 81 stran vč. seznamu použitých zdrojů a úvodních seznamů obrázků a zkratk. Úvodní kapitola mimo vymezení cílů práce představuje i základní pojmy vztahující se k tématu. Zároveň je zde zařazen přehled použitých zdrojů dat a informací.

Druhá kapitola stručně popisuje vývoj úmrtnosti a plodnosti od roku 1920 a dopady těchto procesů na změny věkové struktury v České republice. Následující dvě kapitoly se věnují popisu vývoje a současného stavu důchodového pojištění na území České republiky. Autorka v nich mj. hojně čerpá z historické a současné legislativy a materiálů Ministerstva práce a sociálních věcí. Tak bylo také možné zařazení základního přehledu o vývoji počtu starobních důchodců v průběhu 20. století, především jeho druhé poloviny.

Klíčová vzhledem k záměru práce je kapitola pátá, jejímž cílem je propojení dříve uvedených informací. V úvodu této kapitoly je prostor znovu věnován hodnocení vývoje věkové struktury ČR, tentokrát však v detailnějším pohledu a se zaměřením na věkovou skupinu 60 a více let. Analyzován je především vývoj úmrtnosti v těchto věcích. Adekvátnost zvyšování důchodového věku vzhledem k vývoji věkové struktury populace je hodnocena z několika úhlů pohledu – za využití indexu závislosti, odhadu očekávané doby pobírání důchodu a mezinárodního srovnání. Výsledky jsou popisovány spíše jen stručně ve formě shrnutí údajů patrných z grafů.

Předkládaná práce se věnuje tématu, které je v současné době velice aktuální, a to nejen v rámci ČR. Autorka prací prokázala nepochybný přehled v řešené problematice a zájem o toto téma. Na škodu předkládané práci může však být mj. to, že nebyla více zasazena např. do mezinárodního kontextu, není možné si na základě ní udělat obrázek o situaci nebo řešení problematiky v jiných státech. Bohužel neobsahuje ani výhled do budoucna. Také interpretace některých výsledků, především se to týká čistě demografických částí práce, není zcela korektní nebo úplná.¹ Některé informace se navíc v textu nadbytečně opakují, to je patrné především v páté kapitole. Kromě toho se v textu objevuje množství překlepů, chybného skloňování nebo psaní čárek ve větách.

Nicméně i přes uvedené slabší stránky práce jí autorka prokázala schopnost provedení odborné analýzy, znalost relevantních demografických metod a odbornou erudici v řešené tematice. Proto považuji diplomovou práci Bc. Ladislavy Železné „Důchodové pojištění a demografický vývoj

¹ např. str. 23 „...ve věkových skupinách 15–34 let a 55–64 let, kdy umírali dvakrát častěji než ženy ve stejných věkových skupinách“ – není uvedeno, jakým ukazatelem je úmrtnost v tomto případě měřena

v České republice“ za odpovídající nárokům běžně kladeným na tento typ prací a **doporučuji ji k obhajobě.**

V Praze dne 6. září 2015

RNDr. Klára Hulíková Tesárková, Ph.D., školitelka